

Ús Hobby

2025 – nummer 2

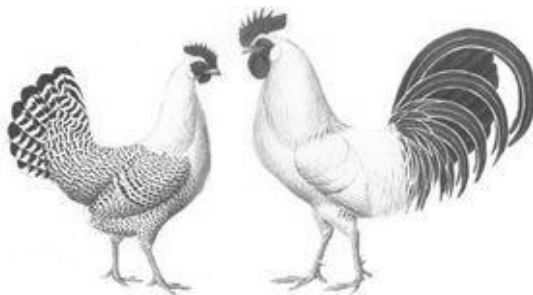

Opgericht 23 maart 1929

Clubblad

van

P.K.V. Frisia Dokkum e.o.

**Pluimvee- en Konijnenfokkersvereniging
Frisia Dokkum e.o.**

Opgericht 23 maart 1929

Ons clubblad "Us Hobby" verschijnt 4 keer per jaar.

Wilt u adverteren in ons blad? Voor weinig geld brengen wij uw advertentie onder de aandacht. Voor informatie kunt u contact opnemen met onze secretaris of redactie.

In "Us Hobby" wordt u geïnformeerd over onze club en activiteiten.

Veel meer info en foto's vindt u op onze website www.pkvfrisia.nl

Show informatie in vele facetten vindt u op www.frieslandshow.nl

Redactie Us Hobby / Kopij: Germ Durk de Vries / gddevries@hetnet.nl

Bankrekeningnummer (IBAN): **NL 28 RABO 0190 4582 75**

Opgericht 23 maart 1929

Internet/website: www.pkvfrisia.nl en www.frieslandshow.nl

Ereleden:

Jelle Terpstra	Dokkum
Henk Canrinus	Hallum
Sikke Damstra	Damwâld

Leden van verdienste:

Klaas Dijkstra	Zuidhorn
Fedde Jacobs	Ternaard

Bestuur:

voorzitter

Albert van der Ploeg	tel. 06-23837252
Readtsjerk	voorzitter@pkvfrisia.nl

*secretaris
samenstelling Us Hobby*

Germ Durk de Vries	tel. 06-21542179
Marrum	secretaris@pkvfrisia.nl

penningmeester

Sikke Damstra	tel. 06-45309136
Damwâld	penningmeester@pkvfrisia.nl

*2e voorzitter
beheer materialen*

Tietsje de Bruin	tel. 06-43497930
Kollum	

*tentoonstell.secr.&
tentoonstell.peningm.
en ringencommissaris*

Arie Hagedoorn	tel. 06-23539953
Damwâld	tentoonstelling@pkvfrisia.nl
	ringen@pkvfrisia.nl

*bestuurslid
PR*

Adolf Langhout	pr@pkvfrisia.nl
Damwâld	

bestuurslid

Suzanne Veffers-Vlaming	tel. 06-42922752
Feanwâlden	

Tatoeëerder:

Henk Canrinus, Wildlandseweg 1, 9074 LK Hallum. tel. 0518-431118

Voorwoord

Ik heb het voorwoord van Us Hobby in mei 2024 weer gelezen en mijn conclusie is dat er niet veel veranderd is behalve het weer. Dit jaar kunnen we genieten van een

mooi droog voorjaar met veel zon en zo nu en dan een frisse wind uit het Noorden. En met droogte houd je het langer uit dan met nattigheid, al kunnen we weer een buitje gebruiken. Onze buitenhokken, die ik altijd in juni verplaats van West naar Noord, heb ik al verplaatst, want zo nu en dan wordt het al te heet voor de konijnen op het Westen. Zeven jaar geleden hoefde ik de hokken niet te verplaatsen en dat zegt genoeg over de klimaatverandering.

Vorig jaar was er door de vogelgriep een verzamelverbod van hoenders en watervogels en dit jaar weer. Vorig jaar waren we in de ban van PFAS in eieren van hobby kippen en nu weer. Wij kunnen het merken bij de eierenverkoop aan de weg. De eendeneieren worden nog wel goed verkocht, want daar is geen PFAS in gevonden omdat dit niet is onderzocht.

Dit jaar hebben we geen Fryslân ferbynt dei en daar hadden we eigenlijk wel op gerekend. Wel hebben we dit jaar in Fryslân **Arcadia. Deze zomer verandert Fryslân in een speelveld van verbinding, kunst en cultuur. Jong en oud komen bijeen en vieren we 100 dagen lang feest.** Maar dit geldt niet voor de kleindierliefhebbers. Aan ons levend erfgoed is niet gedacht, dat hadden we zelf moeten doen. Wel kunnen we van Arcadia genieten, want kleindierliefhebbers kunnen toch niet op vakantie als je midden in de fok en opfok van je kleinvee zit. Want wie kan dat overnemen? En is het niet mooi om alle dagen van je hobby te kunnen genieten? Wij gaan dit jaar vanaf 15 juni twee weken naar mijn broer in Canada voor de trouwerij van zijn oudste dochter. Voor het eerst na 12 jaar weer eens op vakantie. De consequenties zijn dat onze fokkerij naar de zomer en nazomer verschuift, want we kunnen oppas niet opzadelen met allerlei kleinjongvee. Daar zit veel te veel werk in wanneer de schoolvakantie nog niet is begonnen.

In de zomer is er in Fryslân ook heel veel te doen om van te genieten en bij een aantal activiteiten is PKV Frisia ook betrokken. Denk aan de Boeredei op 26 juli in Wâlterswâld. Wij verwachten daar ook veel van onze leden om samen reclame te maken voor onze hobby.

Adolf Langhout heeft in onze bestuursvergadering van 8 mei ons meegenomen in hoe je goed reclame maakt. Wat is aantrekkelijk en wat niet. Het beleidsplan hebben we daarop aangepast en

ook Us Hobby krijgt wat een andere indeling. Tevens zullen we de sociale media wat anders aanpakken.

Ik reken er op dat dit ons allemaal zal opvallen en dat het nieuwe energie en aantrekkingskracht zal geven voor onze hobby.

Albert van der Ploeg
Voorzitter

*Vrienden van de Frieslandshow/
PKV Frisia Dokkum e.o.*

Broeksterwâld:

- ✓ P.G. Wolters

Damwâld

- ✓ ALH-genetics
- ✓ Broekema Pets & Co
- ✓ Sikke Damstra
- ✓ Johannes Scherjon

Dokkum

- ✓ Broekema – De Molen
- ✓ Broekema's Fourage Centrum
- ✓ Welkoop

Drachten

- ✓ Ufkes Greentec BV

Holwerd & Ternaard

- ✓ Spar

Metslawier

- ✓ Kninepleats – familie Veenstra

Readtsjerk

- ✓ It Deel

*Vindt u het ook van belang dat wij de Frieslandshow blijven organiseren?
U kunt ons steunen door ook vriend van de Frieslandshow te worden.
Het bestuur geeft graag informatie wat de mogelijkheden zijn.*

Contributie en Advertentiegeld

Voor wie de contributie en/of advertentie nog niet heeft betaald.

HELAAS zijn er ook dit jaar van een aantal leden de contributie betalingen nog niet binnen. Mocht hier een reden voor zijn neem dan even contact op met de penningmeester. De bijdragen voor de advertenties in ons clubblad *Us Hobby* zijn bijna allemaal betaald.

Voor de mensen die hun contributie en/of advertentie nog **NIET** betaald hebben zit bij deze *US HOBBY* nogmaals de nota.

Graag zo spoedig mogelijk betalen.

Sikke Damstra.

Penningmeester

Jaarplanning Activiteiten 2025.

Zaterdag 31 mei
Woensdag 4 juni
Zaterdag in juli of aug.

Zaterdag 26 juli
Augustus/sept./oktober

Zaterdag 6 september
Vrijdag 26 september
Week 43 (21-25 oktober)

Promotiestand bij CNS-Wouterswoude
Konijnen enting veearts de Vries Hallum
Pluimveemuseum Barneveld
(zie info elders in deze *Hobby*)
Promotiestand Boerendag Wâlterswâld
enting konijnen / hoenders.
(datum komt in *Us Hobby*)
Jongdierendag
Leden- & commissievergadering.
FRIESLANDSHOW

Kuikentjes in de klas

In verband met verhindereing van Jan Rietberg ben ik op 14 mei met Arie naar Kollum gereisd naar de CBS Koningin Juliana school. Met een auto vol met kooien, hoenders, jonge (paar dagen oude) kuikens en een Duitse hangoor konijn en kleurdwergje van Jelle Terpstra die als vaste attractie altijd mee zijn naar de gastlessen. Op de CBS Koningin Juliana kregen de kinderen uit groep 1 en 2 een gastles van Arie. Deze “les” begint Arie met een stukje Fryske taal. De vraag wordt gesteld wie er weet wat Klyster betekent. Met geen antwoord volgt de vraag of er ook iemand aanwezig is die Merel heet.....

Ook wordt er “gesproken” met de hanen. Als een van de hanen kraait dan betekent dit dat deze goedemorgen zegt, vertelt Arie. En op het “goedemorgen” van de haan moeten we reageren. En dat doen de kinderen dan ook: Telkens als de hanen kraaien wordt door de kinderen heel massaal en heel hard “goedemorgen” geroepen...

Door de gastlessen wordt De Klyster onder de aandacht gebracht en natuurlijk ook PKV Frisia. De Klyster is een centrum voor natuur- en milieueducatie (NME) van de gemeenten Dantumadiel en Noardeast-Fryslân dat zich inzet voor een groen, gezond en duurzaam Noordoost Friesland. Frisia (Arie) verzorgt gastlessen aan kinderen van de eerste groepen van de basisschool.

In het begin van de les zitten de kinderen keurig in rij te luisteren maar dit verandert zodra de jonge kuikentjes worden uitgedeeld.

In een leeg kwark bakje past prima een kuiken en zo zitten even later alle kindjes met een kuikentje op schoot, wel of niet in het bakje, op de arm, hoofd of waar dan ook. Dit is heel hilarisch. De rust is dan ook helemaal weg. Het is één en al beweging, onderling “gekekkel” en op vele momenten het luid geroep van “goedermogen” zodra de hanen kraaien. Prachtig schouwspel!

Met deze presentatie in de klas wordt het werk van De Klyster en ook van onze club PKV Frisia onder de aandacht gebracht maar vanzelf is het zo dat praktisch alle aandacht van de kinderen gaat naar de kuikentjes en het steeds weglappende Duitse hangoor konijn.. Een prachtige activiteit om hier eens getuige van te zijn.

Germ Durk

konijnenenting

○ Arie Hagedoorn <arie.hagedoorn@planet.nl>

! 16-5-2025 14:33

Aan Arie Hagedoorn

AH

Hallo,

Bij voldoende deelname organiseren we op woensdag 4 juni 2025 een konijnenenting. Opgaven worden verwacht uiterlijk woensdag 28 mei a.s. Telefonisch/per app of per mail:

❖ 06-23539953

❖ tentoonstelling@pkvfrisia.nl

De enting vindt plaats in Hallum bij Marten de Vries tussen 19.00 en 20.00 uur.

Enten Konijnen

VERVOLG Enten in 2025 na die van 4 juni '25

Evenals andere jaren bieden we de mogelijkheid deel te nemen aan het enten van konijnen tegen RHD1 & 2 en de kippen tegen vogelpest. De enting van de konijnen is een maatregel van de KLN, die voor de kippen is een eis van de overheid. Het gaat er in de eerste plaats om voorwaarden te kunnen scheppen om te kunnen showen. De volgende richtpunten hanteren we daarbij:

Elk jaar krijgen we de vraag of er ook tegen MYXOMATOSE geënt kan worden. Op die vraag ga ik hier nader in. De handel hierin heeft er voor gekozen om te werken met kleine verpakkingseenheden. Het resultaat is, dat de prijs daar ook op aangepast is. Hoe kleiner de verpakkingseenheid hoe hoger de prijs. Ook Filavac is er in klein verpakking, maar dat betekent dat de prijs voor 1 vaccinatie minstens het vijfvoudige is van de door ons gebruikte eenheid. Gelukkig brengt Filavac nog steeds de 50 eenheden verpakking uit. De prijs daarvan is inmiddels zo, dat we die 50 eenheden ook moeten gebruiken om uit de kosten te kunnen komen. Nu bestaat er ook een Nobivac Myxo-RHD Plus vaccin, dat is een 3 in een vaccin, maar dat wordt aangeboden in kleinverpakking. Zo'n enting kost NAAST een consult € 23,50 in het normale dierenartstraject. In een fabrikantspecificatie wordt een mogelijkheid aangeduid van een uit te geven verpakking van 50 eenheden, maar of die mogelijkheid er ook daadwerkelijk (gekomen) is, is niet bekend. Dan is er nog een onaangename bijkomstigheid van dit vaccin. Dieren die al eens geënt zijn met een ander vaccin kunnen te maken krijgen met een (veel) grotere kans op bijwerkingen. M.a.w. willen we overgaan op dit vaccin, dan zullen we uit moeten gaan van jonge nog ongevaccineerde dieren. Om te werken met 2 vaccins vergt een flinke administratie en een groter bedrijfsrisico en dat gaat zonder twijfel tot een prijsstijging leiden. Verder is er de onzekere factor van de prijs van Nobivac. 3 in één zal zeker 3x de huidige prijs zijn als er een grootverpakking beschikbaar is. Waarschijnlijk nog meer gelet op € 23,50 zoals boven vermeld is.

Aanmeldingen voor de enting:

06-23539953 of tentoonstelling@pkvfrisia.nl.

(aantallen vermelden).

Week 33 (11 augustus -16 augustus)
enting volgens schema bij de fokkers.
aanmelden uiterlijk 1 augustus: 06-23539953 of
tentoonstelling@pkvfrisla.nl

Week 41 enting in Hallum als verzameladres.
Dinsdag 7 oktober 2025
van 19.00 – 20.00 uur bij Marten de Vries in Hallum.
Aanmeldem uiterlijk 15 september: 06-23539953 of
tentoonstelling@pkvfrisla.nl
Aantallen vermelden!

Voor de kippen:

Zaterdag 2 augustus – waterenting
Vrijdag / Zaterdag 15/16 augustus *) – sprayenting

*) = afhankelijk van de deelname

De werkwijze bij de entingen:

* de avond voor de waterenting worden de dieren drooggezet (18.00 uur).
Vanaf 9.30 uur inloop op Meester de Grootstrjitte 4, 9104 HN Damwâld.
Om 10.00 uur begin uitgifte water, dat NIET verder verdund moet worden.

* er wordt een schema uitgereikt voor de dag van de sprayenting, ook zijn er formulieren beschikbaar, die door de liefhebbers ingevuld dienen te worden.

* op de dag van de sprayenting wordt het ingevulde formulier ingenomen en het bedrag van € 20,00 voor de entingskosten/voorrijdkosten geïncasseerd. De dieren dienen opgehokt te zijn.

* de getekende formulieren worden op de JONGDIERENDAG uitgereikt. Voor inzenders op de Frieslandshow, die meedoen aan een van deze entingsrondes geldt, dat zij geen entingsformulier behoeven in te zenden, omdat een kopie van het formulier in ons archief wordt bewaard.

N.B. Er zijn liefhebbers die alleen de sprayenting benutten. Geen probleem, maar zij moeten zich wel net als de anderen aanmelden (uiterlijk 25 juli), zodat ze in het schema opgenomen kunnen worden.

Arie

Door Renske Veffers

Ik ben Renske Veffers en 7 jaar oud. Nadat m'n tweelingzusje Femke al een tijdje cavia's had, wilde ik ook graag m'n eigen dieren. Ik wist al snel dat het kleine konijntjes moesten worden. Toen we bij Tietsje hadden gekeken wist ik zeker dat ik kleurdwergen wilde, omdat ze klein en schattig zijn. Maar toen wist ik nog niet de kleur. Na de rammenshow wist ik het! Het werd de ijzergrauwe.

Mem is even voor mij opzoek gegaan en begin Mei was het eindelijk zo ver, als verrassing gingen we mijn eerste twee voedsters ophalen en twee weken later heeft mem nog een voedster en een ram verder op in het land opgehaald. Alle vier heb ik ze een naam gegeven, het rammetje heet: Stitch en de voedsters heten: Lilo, Angel en Saartje. Ik hoop dat ik over vier weken al m'n eerste nestje jongen krijg.

50 jaar Noordshow

Tussen 1976 en 2026 heeft zich gedurende een periode van vijftig jaar de geschiedenis van een HALVE EEUW NOORDSHOW voltrokken.

In 1976 werd de eerste Noordshow georganiseerd in Zuidlaren. In januari 2026 volgt de 50ste Noordshow in Hardenberg. De organisatie al vast gefeliciteerd met deze 50ste verjaardag! Velen van ons zullen goede herinneringen bewaren aan vele Noordshows waar we zijn geweest, dieren hebben ingezonden en contacten hebben gelegd. Elk jaar een prachtig evenement om naar toe te gaan.

De organisatie stelt ons in de gelegenheid om een korting een jubileumboek te bestellen. In deze Us Hobby de informatie hierover. We hebben nog even tijd maar wacht niet tot het laatst om in te schrijven voor het boek.

In januari 2026 kunnen we dan het boek op de 50ste Noordshow in ontvangst nemen. Van harte aanbevolen!.

Bij deze Us Hobby zit een intekenformulier voor het boek.

Een uniek boek is in wording

Profiteer nu van de voordelige intekenprijs!

*Actie is geldig tot 1 oktober 2025

Lintjesregen 2025

Marten en Afke de Vries kregen beiden een Koninklijke Onderscheiding en zijn benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Ze kregen de onderscheiding uitgereikt door burgemeester Johannes Kramer.

Ut namme fan bestjoer en leden fan Frisia bringe we ek yn Us Hobby de lokwinken oer: Fan harte Lokwinske Marten en Afke!!

Yn de krante hat in moai stik stien oer de “Lintjesregen” weryn een opsomming fan al it goeie wat Marten en Afke yn harren libben oan’t no ta dien ha foar de mienskip. Dit artikel derom ek noch even yn ús klubblêd. Want neist alles wat neamd is, binne Marten en Afke ek noch aktyf foar ús Frisia. Al dat intsjen fan kninen en hinnen en adfys jaan is ek noch al wat wurk. Hjir binne we tige bliid mei. Tank Marten en Afke.

Afke de Vries-Feenstra (74) Hallum

Mevrouw de Vries heeft veel betekent voor de schaatssport in Friesland. Dit was in de periode van 2002 tot 2020. Ze was 20 jaar lang secretaris van Schaatstrainingsgroep STS Trias uit Stiens. Daar was zij vaak de verbinder tussen schaatsters en het bestuur. Daarnaast was ze 6 jaar ploegleider bij het Gewest Fryslân Als ploegleider genoot ze niet alleen van het organiseren van trainingskampen, maar ze hechtte ook veel waarde aan de ontwikkeling van schaatstalenten. Haar drijfveer was om hen op een gezonde manier tot mooie prestaties te laten komen. In haar tijd als ploegleider waren er prachtige prestaties op nationaal en internationaal vlak. Een paar talenten hebben zelfs uiteindelijk deelgenomen aan de Olympische Winterspelen. Mevrouw De Vries zet zich nog steeds in voor de samenling. Nu vooral in het dorp Hallum. Ze is vrijwilliger in MFC 't Trefpunt. En ze maakt regelmatig mooie fietstochtjes met mindervalide mensen op de duo-fiets.

Maarten de Vries (76) Hallum

De natuur gaat de heer De Vries nauw aan het hart. In zijn werkende carrière was hij dierenarts. Maar ook in zijn vrijwilligerswerk stond de natuur vaak centraal. In 1990 was hij één van de oprichters van Wildbeheereenheid Ferwerderadiel en maakte hij enkele jaren ook deel uit van het bestuur. Van 2008 tot 2023 was hij voorzitter van de Fûgelwacht Hallum, Marrum, Ferwert, Blije en omstreken. Met een kleine tussenpauze was de heer De Vries 16 jaar lang voorzitter van het bestuur van de Rabobank Marrum (en later Leeuwarden en omstreken). Hij was altijd zeer betrokken bij de bank. Maar hij vertegenwoordigde daar ook goed de achterban. Ook binnen het dorp Hallum liet hij van zich spreken. Hij was betrokken bij de oprichting van de Hallumer Ondernemersclub, was vrijwilliger bij de Feestcommissie en was hij een tijdje voorzitter van MFC 't Trefpunt. De heer De Vries is nog steeds actief. Hij is voorzitter van de Maatschappij tot het Nut van Algemeen in Hallum. En in 2018 trad hij toe tot de Heerensociëteit Hallum.

KLN Regio Noord ledenvergadering op 5 juni 2025 in Roden

Op deze ledenvergadering zal de ALV van KLN besproken worden en wat de inzet zal zijn voor het aanpassen van de begroting.

Als leden van PKV Frisia hebben we in onze brief van 19 november 2024 het volgende meegegeven aan het KLN bestuur:

1. Faciliteer de verenigingen want zij moeten de binding met de leden goed kunnen onderhouden en nieuwe leden kunnen werven.
2. Concentreer je als KLN bestuur op het lobbywerk richting Den Haag om overbodige regelgeving af te schaffen en belemmerende regels te voorkomen.
3. Zorg voor duidelijke financiële overzichten en cijfers en stap af van het systeem van geloofsbrieven.
4. Zoek de oplossing van financiële problemen niet in contributieverhogingen, maar koppel het lidmaatschap van KLN los van de combinatie met Kleindiermagazine.
5. Wij pleiten voor behoud van de KLN prijzen op tentoonstellingen.

Deze zaken hebben we ook ingebracht in de ledenvergadering van KLN regio Noord.

Op de vergadering van 12 december 2024 van regio Noord is er samen met de andere verenigingen het volgende aan het KLN bestuur meegegeven:

1. Contributieverhoging is alle begrip voor.
2. Akkoord om liefhebbers meer te binden, echter niet op voorgestelde wijze met voorgestelde kosten en het onzekere rendement. KLN heeft in onze optiek vooral een faciliterende rol, ondersteunend richting de verenigingen.
3. KLN prijzen geven met name de zeldzamere rassen en kleurslagen een boost, rassen die normaliter niet meedoen om de hoofdere prijzen. Ook deze fokkers en hun inzet mag worden beloond.
4. Zorg voor gelijkheid als het gaat om de diergroepen, in de breedste zin des woord, op verschillende vlakken.
5. Zorg voor de juiste cijfers als het gaat om Kleindiermagazine, benoem hierin duidelijk het "ledendeel" en het aandeel advertenties.

Tenslotte is het systeem van geloofsbrieven uitgebreid besproken; waarbij de algemene conclusie is dat dit systeem niet meer past in de

huidige tijd. De KLN doet zichzelf te kort met dit systeem, waarbij te weinig ruimte is voor een open discussie en zonder dat de leden zich een duidelijk beeld kunnen vormen.

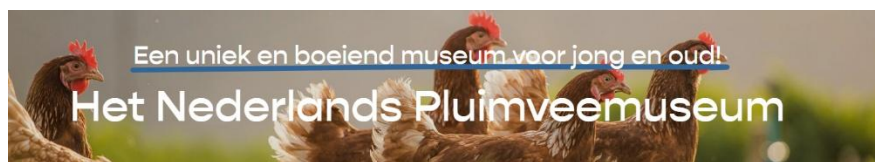
Wij willen met elkaar en samen stappen maken richting de toekomst, een toekomst die vanwege financieel perspectief en teruglopende belangstelling onzeker is, maar wij vinden de huidige werkwijze, om bovenstaande redenen niet de manier. Gun u zelf de tijd!

Wij zijn benieuwd met welke voorstellen het KLN bestuur zal komen en hoe ze de besluitvorming zal organiseren. Als het nodig is zullen we als PKV Frisia weer een ledenvergadering houden over de nieuwe voorstellen zoals we dat ook op 18 november 2024 hebben gedaan.

Albert van der Ploeg, voorzitter

Simmeractiviteit PKV Frisia: Pluimveemuseum Barneveld

Op de app van Frisia is begin april een poll gehouden over wanneer een uitstapje naar het Pluimveemuseum in Barneveldhet beste past: Er waren 3 datums: 7 juni, 5 juli en 16 juli. De uitslag: 23% voor 7 juni, 31% voor 5 juli en 46% voor 16 juli. Een meerderheid dus voor **woensdag 16 juli**.

Barneveld staat bekend als de bakermat van de Nederlandse pluimveehouderij. Logisch dus dat het Nederlands Pluimveemuseum daar staat. Een uniek museum waar de geschiedenis van kip en ei op boeiende wijze wordt getoond. Een reis door de tijd van de Nederlandse pluimveehouderij. In de hal met de levende have tonen meer dan 20 Oudhollandse rassen hun mooiste kleuren. Informatie wat er allemaal is kunt u zien op www.pluimveemuseum.nl. In een ver verleden is Frisia hier ook al eens naar toe geweest. Zeker een mooi uitstapje en zo met elkaar is het zeker de moeite waard. **Aanmelding voor dit reisje graag per email vóór 15 juni bij het bestuur.** Vervoer, kosten en bijzonderheden van deze simmeractiviteit volgt per mail na aanmelding. (afhankelijk van aantal deelnemers)

PKV Frisia ook dit jaar weer aanwezig op “De Boerendag” tijdens De Paardendagen in Wâlterswâld.

De gezellige Boerenmarkt met meer dan 60 standhouders vormt al jaren de basis van De Boerendag. De markt staat ook dit jaar bol met handelsstands. Daarnaast zijn er volop deelnemers aan de hobby- en ambachtsmarkt, zoals koeienschilder Wiebe van der Zee, schaapscheren, oude tractoren en geniet van de heerlijke gerookte paling, ambachtelijke kaasjes en echte Fryske sûkerbôle. Ook onze vereniging is present met een stand met raskleindieren.

Kom op **zaterdag 26 juli** bij ons op de stand en help mee onze mooie hobby te promoten. Je treft veel mensen en een rondje over het terrein is zeker de moeite waard.

PFAS in eieren van de grutto veel te hoog

Er is veel ophef over het PFAS gehalte in de eieren van de hobbykippen. Dat gehalte is ver boven de norm door de EU gesteld. Het vermoeden is dat dit komt door de wormen die hobbykippen eten als ze buiten lopen. Want de PFAS zit niet in het voer en

is ook onder de norm in eieren van kippen uit de commerciële houderij. Zelfs het PFAS gehalte in de eieren van scharrelkippen en eieren uit de biologische kippenhouderij zit onder de norm, terwijl ook deze kippen wormen zouden kunnen eten. Maar commerciële kippen produceren veel meer eieren dan hobbykippen en dan kan een verdunningseffect voor PFAS in de eieren optreden, zodat de concentratie PFAS onder de EU norm blijft. Dat geldt ook voor de wormen die opgegeten kunnen worden. Denk aan het gezegde: veel varkens maken de spoeling dun.

Jos Hooijmeijer, grutto onderzoeker aan de RUG, wilde wel eens weten wat de concentratie PFAS in de eieren van een wormeneter bij uitstek, de grutto, zou zijn. Hij liet 10 verlaten grutto eieren onderzoeken van verschillende nesten in Fryslân. De uitkomst van de testen is dat de overschrijding van de EU norm op alle 5 soorten PFAS de EU varieert van 186% tot 3780%. Wat dit betekent voor de gezondheid van de grutto en de grutto kuikens is niet onderzocht, maar we weten wel dat het niet goed gaat met de grutto. Waar de wormen al die PFAS vandaan halen is ook nog niet bekend, maar wel duidelijk is dat PFAS dus overal in het Friese weiland zit of de grutto zou het uit Afrika meegenomen moeten hebben of onderweg opgepikt. Er is dus nog genoeg te onderzoeken. De EU norm is niet voor niets gesteld en wat ook duidelijk is dat er nog geen verbod is op de productie van PFAS, dus dit blijft nog wel even doorgaan. De microplastics is ook zo 'n probleem wat alleen maar groter wordt en waar we nog niet echt iets tegen doen, behalve bewustwording creëren. Wat we ook nog niet weten is welke stof in de toekomst problemen zal geven, wat nu noch niet onderzocht is.

Wat is de les die we hieruit moeten leren? Dat lijkt me een mooie discussie op onze eerstvolgende ALV op vrijdag 26 september. Wat mij wel duidelijk is dat er met één vinger gewezen is naar onze hobby, maar dat er vier vingers naar de samenleving terug wijzen.

Albert.